

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.969/2016 cu privire la Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Institutului de Standardizare din Moldova și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 1213/2016 cu privire la serviciile în domeniul standardizării prestate contra plată de către Institutul de Standardizare din Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre de Guvern este elaborat în temeiul art.5 alin.(4) din Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională (Monitorul Oficial nr.90-99/170 din 08.04.2016), cu modificările și completările ulterioare, al art. II pct.5 din Legea nr. 197/2025 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează activități de acreditare, evaluare a conformității și standardizare) (Monitorul Oficial nr.448-451/617 din 28.08.2025) și urmărește modificarea Hotărârii Guvernului nr. 969/2016 cu privire la Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Institutului de Standardizare din Moldova (Monitorul Oficial nr.265-276/1052 din 19.08.2016), cu modificările și completările ulterioare și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 1213/2016 cu privire la serviciile în domeniul standardizării prestate contra plată de către Institutul de Standardizare din Moldova (Monitorul Oficial nr.387/1306 din 08.11.2016). Se precizează că modificările operate la Legea nr.20/2016 au fost recomandate de Comisia Europeană în raportul INT MARKT IND/EXP 90157, elaborat în urma pre-evaluării operaționale a sistemului național de standardizare, efectuate în scopul inițierii negocierilor asupra Acordului privind Evaluarea Conformității și Acceptarea Produselor Industriale între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Semnarea acestui Acord reprezintă o prioritate inclusă în Programul Național de Aderare (adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025). În urma pre-evaluării, au fost expuse două recomandări de bază: <i>Recomandarea 1</i> Este absolut necesar să se diversifice veniturile și să se asigure flexibilitate în stabilirea tarifelor și execuția bugetului de venituri și cheltuieli. Asigurarea unui anumit grad de autonomie financiară și flexibilitate în gestionarea veniturilor este necesară pentru buna funcționare a Institutului de Standardizare din Moldova. Acest nivel de flexibilitate este necesar pentru a încuraja inovarea și agilitatea în dezvoltarea și furnizarea de servicii de către ISM, care să răspundă cerințelor pieței și să se alinieze la nivelul de dezvoltare al altor organisme naționale de standardizare din țările europene. Punerea în aplicare a prezentei recomandări implică adoptarea și aprobarea unor modificări legislative, care să asigure următoarele: - modificarea listei restrictive prevăzute la articolul 6 alineatul (3) din Legea nr. 20/2016. - aprobarea metodologiei de stabilire a prețurilor și a tarifelor la nivelul MDED prin ordin ministerial. <i>Recomandarea 2</i>

Instituirea și funcționarea, în cadrul Institutului de Standardizare din Moldova, a unei structuri de guvernare multipartită care să asigure un echilibru al intereselor în activitățile de standardizare și să își asume responsabilități de coordonare strategică în ceea ce privește activitatea și funcționarea Institutului.

Punerea în aplicare a acestei recomandări implică adoptarea și aprobarea modificărilor legislative, care să asigure următoarele:

- Pentru a consolida autonomia instituțională și a dilua concentrarea unidirecțională a puterii decizionale, actualul Consiliu de standardizare trebuie reformat atât în ceea ce privește componența, cât și responsabilitățile sale. În acest context, Consiliul de standardizare se transformă dintr-un organism cu funcții predominant consultative, într-un organ colegial superior de conducere, care are rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere și este responsabil de activitatea per ansamblu și de soliditatea financiară a Institutului de Standardizare din Moldova, având următoarele responsabilități noi (art.7 alin.(4) din Legea nr.20/2016):

- aprobarea strategiei de activitate a Institutului de Standardizare din Moldova;
- aprobarea rapoartelor de activitate;
- aprobarea programului de standardizare națională,
- aprobarea regulilor de standardizare națională;
- selectarea prin concurs public a directorului Institutului de Standardizare din Moldova și propunerea candidaturii acestuia Organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității spre numire;
- aprobarea prețurilor și tarifelor Institutului de Standardizare din Moldova;
- alte atribuții ce rezultă din prevederile legii și regulilor de standardizare națională.

Modul de constituire, organizare, componența Consiliului de standardizare, modul de selectare și atribuțiile funcționale ale membrilor Consiliului de standardizare sunt stabilite în regulamentul de organizare și funcționare al acestuia, care se elaborează de organismul național de standardizare și se aprobă de Organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

Necesitatea abrogării Hotărârii Guvernului nr. 1213/2016 cu privire la serviciile în domeniul standardizării prestate contra plată de către Institutul de Standardizare din Moldova reiese din *Recomandarea 1* enunțată supra și din art. II pct.5 din Legea nr. 197/2025 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează activități de acreditare, evaluare a conformității și standardizare), care prevede că „Nomenclatorul serviciilor, precum și Metodologia de determinare a tarifelor la serviciile prestate de către organismul național de standardizare se aprobă de organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.”

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Legea nr.20/2016 cu privire la standardizarea națională se aplică activității de standardizare națională și stabilește cadrul legal pentru organizarea acesteia. Standardizarea națională se realizează de către organismul național de standardizare. În temeiul Legii nr.20/2016, în calitate de organism național de standardizare este recunoscut Institutul de Standardizare din Moldova.

În conformitate cu art.5 alin.(4) din Legea nr.20/2016, Institutul de Standardizare din Moldova își desfășoară activitatea în temeiul Regulamentului de organizare și funcționare al Institutului de Standardizare din Moldova, aprobat de Guvern.

Actualmente, Hotărârea Guvernului nr.969/2016, care aprobă Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Institutului de Standardizare din Moldova, nu reflectă cele mai recente modificări aduse la Legea nr.20/2016 (adoptate prin Legea nr.197/2025), fapt ce se urmărește prin proiectul în cauză. Prin urmare, intervine necesitatea modificării acesteia.

Consecutiv, art. II pct.5 din Legea nr. 197/2025 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează activități de acreditare, evaluare a conformității și standardizare) prevede aprobarea nomenclatorului serviciilor, precum și a metodologiei de determinare a tarifelor la serviciile prestate de organismul național de standardizare de MDED, iar tarifele se aprobă de către Consiliul de standardizare (art. II pct.6 din Legea nr. 197/2025). Acest fapt determină necesitatea abrogării Hotărârii Guvernului nr. 1213/2016 cu privire la serviciile în domeniul standardizării prestate contra plată de către Institutul de Standardizare din Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Hotărâre de Guvern are drept obiectiv aducerea prevederilor Hotărârii Guvernului nr.969/2016 în concordanță cu prevederile actului normativ superior, și anume Legea nr.20/2016 cu privire la standardizarea națională.

Elementele introduse se referă la aspecte, precum:

- notificarea programului de standardizare națională;
- furnizarea, la cererea organizațiilor de standardizare europene, a organismelor de standardizare naționale din statele Uniunii Europene sau a Comisiei Europene, a textului unui proiect de standard moldovenesc elaborat (modificat) și răspunderea, în termen de 3 luni, la orice observații primite;
- informarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării privind toate cererile adresate către Institut de a elabora standarde sau alte documente de standardizare referitoare la produsele specifice, în scopul adoptării unei reglementări tehnice privind acele produse sub forma proiectelor de reglementări tehnice, și precizarea motivelor pentru adoptarea acestora (în scopul implementării subpct.14.7 din Hotărârea Guvernului nr. 376/2025 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de furnizare a informațiilor Comisiei Europene și statelor membre ale Uniunii Europene în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (Monitorul Oficial nr.336-339/398 din 27.06.2025));
- comercializarea produselor în domeniul standardizării;
- participarea Institutului de Standardizare din Moldova la programe și proiecte de cercetare și inovare;
- aprobarea nomenclatorului serviciilor prin ordinul conducătorului organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității;
- numirea directorului în bază de concurs, la propunerea Consiliului de standardizare;
- introducerea atribuțiilor Consiliului de standardizare în calitate de organ colegial superior de conducere al Institutului de Standardizare din Moldova, inclusiv aprobarea tarifelor la serviciile prestate de ISM;
- facilitarea implicării părților interesate în activitatea de standardizare.

Per general, prin proiectul actului normativ se urmărește scopul înlăturării deficiențelor identificate în procesul de aplicare a cadrului normativ în domeniu.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării proiectului în cauză, s-a constatat că neoperarea modificărilor vizate de proiect vor menține neconcordanțele existente între Hotărârea Guvernului nr.969/2016 cu privire la Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Institutului de Standardizare din Moldova și Hotărârea Guvernului nr. 1213/2016 cu privire la serviciile în domeniul standardizării prestate contra plată de către Institutul de Standardizare din Moldova și actul normativ superior - Legea nr.20/2016 cu privire la standardizarea națională – fapt ce duce la apariția unor ambiguități și, în lipsa intervenției asupra Hotărârilor de Guvern vizate, nu poate fi asigurată funcționarea adecvată a sistemului național de standardizare.

4. Analiza impactului de reglementare

Beneficiile scontate ale opțiunii recomandate rezidă din ajustarea cadrului de implementare a prevederilor Legii nr.20/2016 cu privire la standardizarea națională. Propunerile de modificare vor contribui la oferirea unui cadru juridic echivalent cu cadrul UE, întrucât Legea nr.20/2016 este aliniată la prevederile Regulamentului (UE) nr.1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr.1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 316 din 14 noiembrie 2012.

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificările propuse prin proiectul actului normativ în cauză nu implică costuri suplimentare pentru sectorul public. Pentru implementarea proiectului nu sunt necesare acțiuni de reformă structurală sau instituțională. Cadrul respectiv nu afectează normele de fond ale legislației în vigoare care, prin Legea nr.20/2016 privind standardizarea națională, prevăd că MDED este autoritatea responsabilă de infrastructura calității și cuprinde atribuțiile acesteia în domeniul standardizării.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu are impact financiar. Costuri suplimentare privind implementarea proiectului nu au fost identificate.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul are impact pozitiv asupra sectorului privat. Activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii nu este afectată de modificările propuse. Dimpotrivă, acestea urmează să obțină beneficii pentru implicarea în activitatea de standardizare, cum ar fi accesul gratuit la proiectele de standarde, beneficierea de tarife speciale pentru furnizarea de standarde moldovenești sau furnizarea de pachete de standarde moldovenești la un preț redus și de consultanță tehnică și suport în vederea implementării standardelor și a înțelegerii procesului de standardizare.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este cazul

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este cazul

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul introduce prevederi pentru încurajarea și facilitarea accesului organizațiilor din domeniul protecției mediului la standardele moldovenești și la procesele de elaborare a standardelor moldovenești.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este cazul

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Proiectul de hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.969/2016 cu privire la Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Institutului de Standardizare din Moldova și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 1213/2016 cu privire la serviciile în domeniul standardizării prestate contra plată de către Institutul de Standardizare din Moldova nu transpune nici un act UE.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Nu este cazul
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat anunțul privind inițierea elaborării proiectului pe pagina web https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15205 Proiectul a fost transmis pentru avizare prealabilă către Institutul de Standardizare din Moldova (ISM) prin demersul nr. 16/1-3034 din 22.10.2025. Propunerile ISM relevante au fost luate în considerare în procesul de elaborare a proiectului.
7. Concluziile expertizelor Proiectul hotărârii Guvernului va fi supus expertizei anticorupție, conform art.25 și art.28 din Legea integrității nr. 82/2017 și art.36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017. Rezultatele acestora vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent Proiectul hotărârii se încadrează în prevederile cadrului normativ în vigoare, ca urmare, adoptarea acestuia nu implică necesitatea modificării altor acte normative. Hotărârea Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.969/2016 cu privire la Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Institutului de Standardizare din Moldova și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 1213/2016 cu privire la serviciile în domeniul standardizării prestate contra plată de către Institutul de Standardizare din Moldova va intra în vigoare la data de 28.02.2026, odată cu intrarea în vigoare a modificărilor la Legea nr.20/2016 cu privire la standardizarea națională, aprobate prin Legea nr. 197/2025 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează activități de acreditare, evaluare a conformității și standardizare).
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ În scopul implementării prevederilor proiectului actului normativ în cauză, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării urmează să aprobe: - Ordinul privind aprobarea Regulamentului privind atribuțiile Consiliului de standardizare, modul de constituire, componența și modul de organizare a acestuia; - Ordinul cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare a tarifelor și a Nomenclatorului la serviciile prestate de către Instituția Publică Institutul de Standardizare din Moldova.

Secretar de Stat

Cristina CEBAN